

چاد چیز دشمنت بسادا همیشه چار چیز
تا نکرده در همه عمرش دمی فارغ از آن

فقر و فاقه رنج و محنت در همه لیل و نهار

دیدم گریبان دلبریشان سینه و تن فاقوان

شاعر دیگری به تخلص «کیهان» چنین سروده است :

حضرت شیخ جعفر آنکه بفارس
جوهر غیرت او بملک وجود
تکیه اش جز بحق بعلم و عمل
نافذ الحکم در تمام دول
هست فامیل او بری ز هوا
افتخار معارف و دولت
معن و جعفر به پیش همت او
بودن این عصر هر دو میگردند
مادر دهر قرنها ناسازد
آنکه از او حساب برده بسی
پایه قدرش از فلک برتر
همه روحانیان بدو یکرنگ
مشعل فادس زو بود روشن
بحر علم است و دانش است و عمل
خامه ام را تنهای حضرت او
تا بگویم هر آنچه اندر دل
دل شدم همچو چشمه سوزن
بر اراجیف روزنامه منش
هست سر بر تمام روحانی
همچو بحر العلوم تا دانی
نی بمخلوق از مسلمانی
خاتمش ، خاتم سلیمانی
همه در حفظ لطف سبحانی
زیور تاج و قمر سلطانی
جان روا بوده هر دو قربانی
با همه بخشش زر افشانی
همچو او در وجود انسانی
روس و هم انگلیس و آلمانی
شکر لله نباشدش ثانی
بوده از فطرت مسلمانی
ویژه با مرتضی نورانی
در خود اوست مدح کیهانی
نی عجب گر برد بهمانی
دارم از درد ایمن سخندان
تنگتر زین چنین مسلمانی
کردم این را در افشانی

نسبت بد بدو هر آنکه دهد
باز گوید :

ای همین شیخ حضرت جعفر
ای معلم و فضل و دانش و دین

هست امید درد بهلویت
مژده ده مرا از آن که کنم

غیر از این مژده می نخواهم هیچ
خاطرم گرفتارده امر و زست

چونکه فردا ز درد نتوانم
مبارزه مرحوم آقا شیخ جعفر با دولت متجاوز انگلیس .

مرحوم آیت الله آقا شیخ جعفر محلاتی ، درخشنده ترین چهره انقلابی
روحانیت در منطقه فارس بود ، او علاوه بر فضائل علمی و اخلاقی ، مردی مجاهد
و آزادیخواه و مخالف نفوذ و قدرت اجنبی و دشمنان اسلام در ایران بود و به همین
جهت در قیام «دلبران تنگستانی» و حوادث اشغال بوشهر توسط استعمار انگلیس
نقش عمده ای به عهده داشت و در جنگ بین الملل اول بود که اهالی فارس را
به دفاع از وطن اسلامی و جنگ با دولت متجاوز کر انگلیس فرا خواند و خود
لباس رزم پوشید و با ۷۰۰ تن از مجاهدین به « برازجان » رفت و آن انگلیسیها
بوشهر را تخلیه نکرده بودند به شیراز بازنگشت . (۱)

مرحوم « رکن زاده آدمیت » در کتاب پیراج خود « دانشمندان و سخن
سرایان فارس » می نویسد .

«مرحوم محلاتی علاوه بر فضائل علمی که داشت مردی آزادیخواه
و مخالف نفوذ و قدرت دشمنان اسلام در ایران بود . و به علت

(۱) گنجینه دانشمندان ج ۷/۵ - ۴۵۸ .